

Länsstyrelsen
Örebro län

Åsa Ödman
010-2248441
asa.odman@lansstyrelsen.se

YTTRANDE
2016-05-30

Dnr 101-1735-2016
Ert dnr M2016/00703/K1

Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se
kopia: petter.hojem@regeringskansliet.se

Delbetänkandet SOU2016:21 Ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Örebro län

- ser positivt på att man inför ett klimatpolitiskt ramverk som ger energi- och klimatfrågorna en större tyngd och långsiktig kontinuitet.
- anser att det är viktigt att man tar fram tydliga sektorsmål och styrmedel för att nå målet.
- efterfrågar att den offentliga sektorns roll och uppdrag på regional och lokal nivå tas till vara i nästa delbetänkande. De regionala insatserna behöver även fortsättningsvis en tydlig samordning.

Synpunkter om delbetänkandet

5.1

Förslaget om långsiktigt mål.

Länsstyrelsen i Örebro län vill poängtera vikten av att det långsiktiga målet följs upp med styrmedel och aktiviteter tvärs över många politikområden för att det ska vara möjligt att nå målet. Vidare anser Länsstyrelsen i Örebro län att det är viktigt med ett stabilt mål, som inte kan försvagas. Däremot kan regering och riksdag behöva förändra styrmedel och strategier längs vägen utifrån nya förutsättningar för att nå målet.

5.3

Utsläpp både från handlande och icke handlande sektor.

Länsstyrelsen i Örebro län ser positivt på att alla utsläpp finns med i det långsiktiga målet. Dels underlättas det regionala arbetet när även den handlande sektorns bidrag i klimatarbetet räknas, dels är det svårt att veta hur systemet för handel med utsläppsrätter ser ut långsiktigt. Handelssystemet behöver revideras för att åstadkomma den energieffektivisering som var avsikten, annars får den icke handlande

sektorn bära en
oproportionerligt stor del av ansvaret för minskade klimatutsläpp.

Konsumtionsperspektiv kontra territoriellt perspektiv

De globala målen nås inte av att enbart de territoriella utsläppen minskar i Sverige. Delbetänkandet påpekar att underlaget för att mäta utsläppen ur ett konsumtionsperspektiv är osäkert, men Länsstyrelsen i Örebro län menar att det perspektivet successivt måste komma in för att man ska kunna mäta de globala effekterna på ett mer rättvisande sätt.

Skillnaden mellan perspektiven blir extra tydliga när man bedömer klimatpåverkan från jordbruket. Även obrukad mark avger växthusgaser så att flytta livsmedelsproduktionen utomlands ger inte nollutsläpp här. Vår livsmedelskonsumtion ger idag upphov till större utsläpp utomlands än i Sverige, men en ökad svensk livsmedelsproduktion skulle ge mer utsläpp i Sverige ur ett territoriellt perspektiv. Då svenskt lantbruk har goda förutsättningar att ligga långt framme i klimatvänliga produktionsmetoder skulle en ökad självförsörjningsgrad ge lägre utsläpp ur ett konsumtionsperspektiv. I utredningen räknar man med bibehållen självförsörjningsgrad (bilaga 5), men Länsstyrelsen i Örebro län anser att Sverige behöver ta ett större ansvar för livsmedelsförsörjningen då både Sveriges och övriga världens befolkning ökar. Det skulle också ha en positiv inverkan på andra miljömål som Ett rikt växt- och djurliv samt Ett rikt odlingslandskap, om det nötkött vi äter framgent har betat på svenska marker.

Ett annat exempel på hur en ökad produktion i Sverige ger mindre växthusgasutsläpp globalt är energiförsörjningen där våra goda förutsättningar att producera förnybar el från biobränslen behöver tas tillvara.

6.1

Klimatpolitiska rådet

Länsstyrelsen i Örebro län ser positivt på att klimatpolitiken först förankras i ett brett politiskt sammanhang med sakkunnig expertis (ramverket), så att frågan får en långsiktig strategisk hållning, och att arbetet även följs av ett oberoende tvärvetenskapligt expertorgan (klimatpolitiska rådet). Införandet av ett klimatpolitiskt råd och metodiken kring planerings- och uppföljningssystem ger klimatfrågorna en särskild tyngd. Klimat- och energifrågorna har förgreningar in i många andra sakfrågor och ett brett grepp är nödvändigt för att kunna lösa problemen.

7.3

Planerings- och uppföljningssystem

De punkter som tas upp som förslag till planerings- och uppföljningssystem kommer att ge en tydlig bild av läget, riktningen och vilka eventuella

förändringar som behöver vidtas för att nå målet. Länsstyrelsen i Örebro län vill betona behovet av ett fortsatt uppdrag till länsstyrelserna för samordning och uppföljning på regional nivå.

För att nå det långsiktiga målet är det viktigt att nästa delbetänkande har tydliga delmål inom varje berörd sektor samt styrmedel.

Länsstyrelsen i Örebro län vill också framhålla att andra rapporteringssystem, till exempel för fördjupad utvärdering av miljömålen kan behöva ses över så att de kopplas i ihop med det nya klimatuppföljningssystemet så långt som möjligt. Det gör att synergieffekter med andra miljömål och insatser tydliggörs.

8.1

Klimatlag

Länsstyrelsen i Örebro län tillstyrker lagstiftning kring klimatarbetet. Det behövs för att säkerställa den tyngd och stabilitet som krävs för att nå målet.

9

Konsekvenser

Länsstyrelsen i Örebro län anser att ett tvärsektorielt arbetssätt och insatser inom många politikområden passar väl in i länsstyrelsernas uppdrag. Länsstyrelserna har idag ett regionalt ansvar för att samordna det övergripande miljömålsarbetet i länet, och där är klimatarbetet en viktig del. Länsstyrelserna bör även i fortsättningen samordna ett regionalt uppföljningsansvar med andra uppdrag från regering och nationella myndigheter, och samverka brett med myndigheter och aktörer i länet.

I detta ärende har Landshövding Maria Larsson beslutat. Klimat- och energistrateg Åsa Ödman har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också miljöstrateg Ylva Gjetrang, miljömålssamordnare Ulf Sandström, enhetschef Malin Rosén samt avdelningschef Anita Norén deltagit.

Maria Larsson

Åsa Ödman